

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Denisa MATSCHE

Název práce: The Significance of Meaning Shift of the Word „Slave“ in Abolishing Slavery in the United States

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Prof. PhDr. Svatava Raková, CSc.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Poněkud kostrbatý název (minimálně slovo *significance* je zbytečné) nicméně zhruba vyjadřuje smysl práce, totiž postihnout proměny v náplni a funkci termínu otrok v prootrokářské a abolitionistické argumentaci před občanskou válkou (v abstraktu mylně uveden jako cíl práce zrušení otroctví, což samozřejmě není). Tomuto cíli zhruba vyhovuje organizace textu, tedy jeho rozdělení do dvou částí odpovídajících oběma názorovým proudům.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Slabým místem práce je úvod, který by měl respektovat požadovanou strukturu (cíle práce, metoda zpracování, analýza použitých pramenů a literatury). Krátká sonda do dějin amerického otroctví je zbytečná, rozdělení relevantní historiografie na realisty a idealisty není adekvátní tématu otroctví, jehož historiografické zpracování je mnohem plastičtější a jeho proudy a diskuse jdou po jiných liniích. Není uveden žádný autor přímo k tématu práce, a chybí tudíž i nutné kritické zhodnocení jejich díla – to se týká významných osobností, citovaných dále v textu jako O. Patterson, David B. Davis, E. Genovese, W. Jordan a další, kteří zastávají jasné ideologické postoje. Teoretické odkazy jdou po povrchu, surfují od Hanse Morgenthaua (!) po povinné guru (post)moderní lingvistiky a odvozené diskursivní metody Saussura, Foucaulta (který se ovšem k otázkám rasy a genderu zásadně nevyjadřoval) atd. Zvláště ve světle uváděných autorit působí pak polemika ohledně „nalezení historické pravdy“ bizarně. Dále, obzvláště v případě proklamované metody diskursivní analýzy (což je fakticky typ textové analýzy) je nezbytně třeba vymezit a charakterizovat, jaké texty (prameny) chce autor analyzovat, kde jsou tedy meze a vlastnosti diskursivního pole (dobových textů je nezvládnutelná záplava, výběr je nutno zdůvodnit!). Také rozkročení zkoumaného období na víc než 60 let případné závěry takto stručné práce zbytečně znehodnocuje.

Také další výklad vykazuje určité nedostatky. Do kapitoly o definici otroctví, nutně zběžné, by patřila alespoň zmínka o knize W. Jordana *White over Black*, která byla na poli vztahů mezi rasou a otroctvím průkopnickým činem. V kapitolách, které by měly obsahovat analýzu dobového diskursu (diskursů), je množství vcelku letmých obecných poznámek o pojetí barvy, rasy, odlišnosti atd. u různých autorit, nicméně zcela postrádám základní poznávací kategorie, totiž **analýzu textů**, které reprezentují daný diskurs. Tato zásadní metodická nejasnost, jistý zmatek v organizaci textu (v pro-slavery diskusi uvádění anti-slavery autoři jako Frederick Douglass či sen. Mitchell, v anti-slavery diskursu popis utrpení černošských žen či Sambo-efekt) a nahodilost výběru citovaných textů (koloniální zákony, ústava Unie, politické proslovy, účetní knihy atd.) pak zcela znemožňují postihnout vývoj argumentace uvnitř diskursů či jejich geograficko-politické konotace.

Práci tak uškodila absence jasného vymezení, střízlivost ve stanovení cílů, nedostatek badatelské disciplíny, metodologická nejasnost a paradoxně i přílišné teoretické ambice, které autorku zaháněly k obecnostem a frázím bez jasného odborného přínosu.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Formální náležitosti jsou v pořádku, jazykově je práce kvalitně zvládnutá, odborný aparát bezchybný.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Slabé stránky uvedeny v odst. 2., mezi silné nepochybně patří teoretické ambice, vyhýbání se faktografické deskripci, schopnost formulovat otázky, byť odpovědi nejsou zcela vyhovující.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):
Vysvětlit, jak, jakými autory, texty a argumenty a kdy se konkrétně projevilo „přemostění strukturální bariéry mezi oběma skupinami“ (tj. pro- a anti-slavery), s. 7.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Doporučuji k obhajobě se známkou velmi dobře až dobře, podle výsledků ústní zkoušky.

Datum: 13. srpna 2014

Podpis:
